

Myśl rosyjska

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska Specjalność filologia rosyjska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Kod zajęć 09FWSROSS.24.06406.26 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Krzysztof Tyczko	
Prowadzący zajęcia	Krzysztof Tyczko	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania terminu „myśl rosyjska” w relacji do filozofii, teologii i literatury. Przekazanie wiedzy w zakresie wybranych zjawisk decydujących o specyfice rosyjskiej myśli filozoficznej.
C2	Ukazanie ścisłego powiązania treści filozofii rosyjskiej z dziejami Rosji i przekazanie pogłębionej wiedzy nt. zjawisk i prądów myśli rosyjskiej, ich ewolucji i ich związków z innymi dziedzinami życia duchowego w Rosji.
C3	Identyfikacja źródeł i odniesień myśli rosyjskiej w ramach historii filozofii i kultury europejskiej.
C4	Przedstawienie wybranych, reprezentacyjnych dla rosyjskiej kultury wysokiej, poglądów filozofów rosyjskich.

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza filozoficzna wykładana na I roku I st.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie proces ewolucji myśli filozoficznej śródziemnomorskiego kręgu kulturowego, w tym znaczenie tzw. okresu synkretycznego, a w konsekwencji swoistość grecko-bizantyjsko-prawosławnej linii rozwojowej	FWS_K2_W02, FWS_K2_W09, FWS_K2_W10	Test
W2	posiada uporządkowaną wiedzę o relacjach filozofii do teologii i literatury w kulturze rosyjskiej	FWS_K2_W02, FWS_K2_W03, FWS_K2_W04, FWS_K2_W09, FWS_K2_W10	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zidentyfikować cechy specyficzne rosyjskiej myśli filozoficznej oraz jej historyczno-społeczne uwarunkowania	FWS_K2_U02, FWS_K2_U06	Test
U2	trafnie interpretuje powiązania myśli rosyjskiej z filozofią zachodnioeuropejską	FWS_K2_U02, FWS_K2_U03, FWS_K2_U04, FWS_K2_U08, FWS_K2_U09	Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/ -a do oceny wiedzy i kompetencji językowych oraz ich systematycznego rozwijania i doskonalenia	FWS_K2_K01	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Platonizm i szczególny typ panteizmu kulturowego jako cechy charakterystyczne myślenia rosyjskiego w humanistyce. 1.1. Bizantyjska linia filozofii i jej wpływ na kulturę intelektualną w Rosji. 2. Stosunek myśli filozoficznej do teologii prawosławnej i opcji nacjonalistycznej.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	1. Aksjometafizyczny i etyczno-normatywny model światopoglądowy jako dominujący w rosyjskiej myśli filozoficznej. 1.1. Cechy charakterystyczne: abstrakcyjność, mistyczność, transcendentalizm i swoista religijność. 1.2. Idee przebóstwienia i bogocłowieczeństwa; 2. Opcja okcydentalistyczna i słowianofilska w filozofii rosyjskiej. Tożsamość rosyjska (rosyjskość) w strukturze kultury europejskiej jako ośrodkowy problem rosyjskiej myśli filozoficznej; tzw. problem Rosji i pojęcie „rosyjskiej idei”.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
3.	1. Szczególna rola przełomu oświeceniowego w dziejach kultury rosyjskiej. Specyfika myśli rosyjskiej na tle wykształconych w Oświeceniu stylów filozofowania (niemiecki, francuski, brytyjski). 2. Wpływ nurtów filozofii zachodniej na intelektualistów/humanistów rosyjskich. 2.1. Logos a ratio	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład
4.	1. Rosyjska filozofia społeczna i egzystencjalistyczno-personalistyczna. 1.1. Kulturotwórcza rola specyficznych form przedstawiania poglądów filozoficznych w Rosji: publicystyki i literatury. 1.2. Fenomen inteligencji rosyjskiej. 2. Filozofia a polityka. Wybrane postacie rosyjskiej myśli filozoficznej, np. M. Łomonosow, G. Skoworoda, A. Radiszczew, P. Czaadajew, I. Kiriejewski, W. Sołowiow, L. Tołstoj, M. Bierdiajew, P. Florenski.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- obecność na zajęciach - znajomość zagadnień omawianych w trackie zajęć - znajomość literatury przedmiotu - pozytywna ocena z testu zaliczeniowego Kryteria oceniania: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Bierdiajew, M., 1999, Rosyjska idea, Warszawa: Fronda
2. Bierdiajew, M., Niewola i wolność człowieka, Kęty: Antyk
3. Copleston, F., 2009, Historia filozofii (t. 10 – Filozofia rosyjska), Warszawa: IW PAX
4. Goerd, W., Historia filozofii rosyjskiej, Kraków: WAM
5. Łosiew, A., 2007, Filozofia rosyjska, Zielona Góra: Uniwersytet Lubuski

Dodatkowa

1. Florenski, P., 1984, Ikonostas i inne szkice, Warszawa: PAX
2. Sołowiow, W., 2004, Rosyjska idea, Zielona Góra: Uniwersytet Lubuski Sołowiow, W., 2008, Uzasadnienie dobra, Kraków: Wydawnictwo UJ
3. Tatarkiewicz W., 2002, Historia filozofii (t. I-III), Warszawa: PWN
4. Walicki, A., 2005, Zarys Myśli Rosyjskiej od oświecenia do renesansu religijno-filozoficznego, Kraków: Wydawnictwo UJ
5. Walicki, A., 2000, Idea wolności u myślicieli rosyjskich, Kraków: Wydawnictwo U
6. Walicki, A., 1973, Rosyjska filozofia i myśl społeczna od oświecenia do marksizmu, Warszawa: WP
7. Wokół słowianofilstwa, 2008, Dobieszewski, J., (red.), Warszawa: Wydawnictwo WFIS UW Stołowicz, L., 2009, Historia filozofii rosyjskiej, Gdańsk: słowo/obraz terytoria
8. Tatakis, B., 2012, Filozofia bizantyjska, Kraków: WAM

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny odbieranej wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej oraz posiadanych kompetencji językowych
FWS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, w celu innowacyjnego wykonywania w nieprzewidywalnych warunkach zadań z zakresu językoznawstwa lub literaturoznawstwa
FWS_K2_U03	Absolwent/ka potrafi dobierać właściwe źródła oraz wyszukiwać, oceniać i dokonywać krytycznej analizy oraz syntezy i prezentacji zawartych w nich informacji w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego
FWS_K2_U04	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi w zakresie językoznawstwa lub literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego
FWS_K2_U06	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K2_U08	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz związane z nimi zjawiska kulturowe
FWS_K2_U09	Absolwent/ka potrafi w języku polskim oraz języku specjalności studiów merytorycznie i fachowo argumentować, prezentować właściwie dobrane informacje oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów
FWS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu badań nad językiem i literaturą oraz teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi
FWS_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i teorie badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego
FWS_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu zaawansowanej wiedzy w obszarze językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego
FWS_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne życie kulturalne i społeczne wschodniosłowiańskiego obszaru językowego, a także wybrane metody analizy i interpretacji wytworów kultury
FWS_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w szczególności dotyczące tożsamości językowej i roli języka i literatury w kształtowaniu tożsamości zbiorowej